

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIKATVO
LJUBLJANA, Knajeva ulica štev. 8
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Vojna revolucija na Japanskem

Ekstremni nacionalisti so s pomočjo vojske aretilali vse ministre, ubili ministrskega predsednika in finančnega ministra ter se poslastili oblasti v državi

Tokio, 26. februar. z. Poročajo, da je izbrušila vojaška revolucija. Ta vojaški upor ima za cilj, da odstrani nekatere vodilne osebnosti iz japonske politike. Po nepotrijenih vesteh sta predsednik vlade in finančni minister umorjena. Podrobnosti še manjkojo.

London, 26. februarja. z. Reuterjev urad poroča, da so od snoči prekinjene vse telefonske in radijske zveze v Japonsku. Poslednje informacije s Kitajsko, ki izvira iz japonskih virov, pa vedno poročati, da je prišlo na Japanskem do vojaške revolucije ter da je v vsej Japonski proglašeno obsedno stanje. Angleško zunanje ministrstvo si je zmanjšalo prizadevalo dobiti zvezko s poslanikom v Tokiju. Projeto je le uradno obvestilo japonskega zunanjega ministrstva, da dogodki v japonski notranji politiki ne bodo imeli nikakoga vpliva na japonsko zunjanjo politike.

Sangaj, 26. februarja. z. Po še nepotrijenih vesteh iz Tokia, je prišlo v japonski prestolici do državnega prevrata. Trdi se, da so oddelki vojaštva, ki so šeli 3.000 mož zasedli najprej zgradbo zunanjega ministrstva, nato pa po vrsti še vse ostala ministrstva. Krožijo vesti, da so bili nekateri ministri ubiti, med njimi tudi finančni minister Takashi. Objavljeno je bilo obsedno stanje in uvedena so preka sodišča. Borze v Tokiu in Osaki so zaprite. Uvedena je cenzura nad listi in brzjavkami.

Napad na posamezna ministrstva in na druge državne ustanove, je izvršil tretji pehotni polk. Ta polk je zjutraj ob zori napadel palačo predsedstva vlade, palačo notranjega ministrstva in palačo mestne policije. Kljub odporni straži pred palačami, je polk lahko zasedel te zgradbe. Cesarski gardni polki so dobili nalog, da morajo zatrepi upor.

Nanking, 26. februarja. z. Reuter poroča: Jutranje vesti iz Tokia so izvane v krogih nankiške vlade največjo pozornost. Splošno menijo, da ti dogodki v Tokiju, če uspejo pomenijo začetek nove ofenzive največjega stila v Mandžuriji in v Kitajskem. Po mnenju kitajskih političnih krogov je do državnega udara prišlo zaradi tega, ker je vladu zadnje čase odločnje nastopala proti agresivni politiki nekaterih japonskih krogov. Ti krogi so svoječasno zahtevali, da naj Japonska napade Sovjetsko Rusijo, ker tedaj po njihovem mnenju Sovjetska Evropa ni bila sposobna za resnejši odpor na Daljnem vzhodu. Vlada pa se je temu protivila.

V Nankingu se zelo boje, da bo prišlo sedaj do novih napadov Japancev v Severni Kitajski in v zunanjosti Mongoliji. Splošno menijo, da se bo vojna nevernost razširila na vzhodno Sibirijo. Da je bil finančni minister, se splošno smatra kot dokaz sovraštva, ki si ga je ta minister nakopal zaradi tega, ker se je protivil novim kreditom, ki so jih zahtevali vojaški krogi.

London, 26. februarja. z. Po zadnjih vesteh iz Singapura se potrijevajo vesti, da gre na Japonskem za prevrat, ki so ga uprizorili ekstremni nacionalistični vojaški krogi. Ze deli časa je vladala med vlastjo vojaških krogov verika napetost. Ekstremni nacionalisti, ki imajo velik vpliv na vojsko, so neprestano zahtevali povečanje kreditov za oboroževanje ter za vojaško ekspedicijo na Kitajskem in proti Sovjetski Evropi. Finančni minister se je silnim izdatkom zaradi pomanjkanja finančnih sredstev upiral. Naposled se mu je vendar tudi vojni minister, katerega je finančni minister prepričal, da bi nadaljevanje izdatkov za vojsko v dosedanjem obsegu dovedlo do finančne katastrofe. To pa je izbilo sodu dno.

Ekstremni nacionalisti so razvili takoj po volitvah silno propagando. Izkorisčali so zlasti prilike, ko so odhajali posamezni vojaški oddelki v Mandžurijo, da okrepe tamomejo japonske posadke. Včeraj se je pripravljala na odhod v Mandžurijo cela divizija. Namesto na kolodvor pa so vojaki pod vodstvom mlajših oficirjev, ki so se prostovoljno javili, odkorakali pred ministrstvo in jih zasedli, obenem zastražili tudi stanovanja ministrov, tako da so hkrat ujeli vso vlast. Ministrskega predsedni-

ka Okada in finančnega ministra Taka-hašija, ki sta najbolji nasprotovali ekstremnim nacionalističnim zahtevam, so ubili, ostale ministre pa zaprlj. Nad vso Japonsko je proglašeno obsedno stanje. Borze, trgovine in javni uradi so zaprti. Telefon in brzjavk sta za privatnikov zaprti. Zato tudi še ni bilo mogoče izvedeti vseh podrobnosti teh dogodkov.

V kitajskih krogih vlada velika boja žen, da bodo imeli ti dogodki dalekosežne posledice. Nacionalistični japonski krogi so se že poprej vedno zavzemali za velikopotezno vojno akcijo na vsem

Daljnjem vzhodu. Začelo je verjetno, da bodo svoje načrte sedaj izvršili ter zasedli vso Kitajsko in napadli tudi Rusijo.

Sangaj, 26. februarja. AA. Reuter izve slednje podrobnosti o dogodkih v Tokiju: Tretji pehotni polk, ki je igral glavno vlogo pri včerajšnjem dogodku, pripada prvi divizijski, ki bi se moral čez nekaj dni vkratiti in odpotovati v Mandžurijo. Divizija je zaradi tega predvčerajšnjim dobila volno municijo. Po vseh dogodkih je bil vodilni general Gwin. Po tem predlogu je bil poslati na vzhodno območje.

Mussolinijevi mirovni pogoji - razdelitev Abesinije

Anglija, Francija in Italija naj bi si razdelili vse obmejne pokrajine, preostala Abesinija pa prišla pod kontrolo Društva narodov

London, 26. februar. z. Današnji listi poročajo o novem posredovalnem predlogu za rešitev spora med Italijo in Abesinijo. Novi posredovalni predlog izhaja tokrat od Mussolinija samega. Mussolini se pri tem naslanja na predlog, ki ga je nedavno objavil angleški general Gwin. Po tem predlogu bi se neambarske province razdelile

med Anglijo, Francijo in Italijo. Ta razdelitev pa bi se izvršila tako, da bi te dele Abesinije Francija, Italija in Anglija kupile, kupino pa izročile Društvo narodov, ki bi ta denar uporabilo za obrestno službo in odplačilo abesinskih dolgov. Društvo narodov pa prevzame skrb in varstvo nad abesinsko suverenostjo in neodvisnostjo.

Abesinska taktika

Nenadni nočni napadi v manjših oddelkih — Odločilna je še vedno pehotna

London, 26. februar. AA. Reuter poroča: Na celi severni fronti se poroča o zelo živahnih delavnosti patrol. Na italijanski strani se patrole očito pripravljajo na nov napad, ki bo sledil z vsemi silami in sicer proti Amba Alagi, ki bo verjetno padel v italijanske roke v teklu danasnjega ali jutrišnjega dne; tako vsaj govorje veste iz italijanskega vira. Z abesinski strani delajo patrole predvsem na tem, da reagirajo na italijanske uspehe v sektorju Makale, posebno pa na raznih točkah severovzhodno od Makale in Aksu.

Oddelki abesinske vojske hodijo preko italijanskih linij ponocni in tam pripravljajo zasede oddelkom italijanske vojske, ki so najbolj spredaj. Trdi se, da so se Abesinci vrnili k tej taktiki po zadnjih izkušnjah, ko so opazili, da jih italijansko topništvo in letalstvo uspešno razganci in preveč redči njihove vrste. V malih spredaji, kjer je iznenadenje glavnih uspehov, je nemogoče, da bi lahko sodelovalo topništvo

in letalstvo. Na ta način, pravijo Abesinci, imajo oni veliko premoč nad Italijani. Neveltni opazovalci v abesinskem glavnem stanu v Desiju so prepričani, da so tanki, letala in motorizirana transportna sredstva zelo dobra pomočna oružja in da vrše odlično svojo službo, vendar pa je znano, da zmeraj morala izvajevati pehotu. Vsaka oddločitev v vsaki bitki je morala biti odločena z pehoto v pehotni borbi, možno do moža in noža na nož. Prav tako se po posredanjih izkušnjah vidi, da lahko samo pehotna osvoji nove teritorije, jih očisti neprijateljev in nato obdrži.

Reuterjev dopisnik poroča iz Kapite, da je tam neki abesinski častnik s streličem iz puške sestrelil neko italijansko letalo. Trije italijanski piloti so bili na mestu mrtvi. Istri abesinski častnik je že preje na isti način sestrelil neko italijansko letalo in sicer 2. januarja tega leta. Abesinci trde, da so Italijani od začetka vojne do sedaj izgubili 17 letal na abesinskem ozemlju.

Poljsko-nemški odgovor na francosko-ruski pakt

Tajna pogajanja o sklenitvi poljsko-nemške zavezniške pogodbe, ki naj bi tvorila protitež francosko-ruskiemu paktu

Pariz, 26. februarja. r. Dopolniški list »Information«, ki je običajno dobro poučen, poroča svojemu listu iz Varšave, da je pruski ministrski predsednik general Göring o priliku svojega večernega bivanja na Poljskem vodil pogajanja za sklenitev posebne »gentlemenke pogodbe med Nemčijo in Poljsko. Iz raznih razlogov ne žele tej pogodbi dati ime zavezniške pogodbe, toda ta pogodba bi naj tvorila odgovor Nemčiji in

Poljske na francosko-ruski pakt. Prvi razgovori o sklenitvi take pogodbe so se začeli že lansko leto kmalu po posetu Lavalu v Moskvu. Na poljski strani se zavzemajo za sklenitev take pogodbe zlasti zunanjega minister Beck, grof Potocki in general Frabicki. V berlinskih krogih se nadajojo, da bo prišlo do podpisa te pogodbe takoj po ratifikaciji francosko-ruskega paktu.

Baldwin odklanja preosnovno vlade

London, 26. februar. z. Današnji »Daily Telegraph« poroča, da je ministrski predsednik Baldwin sklenil, da bo obdržal predsedniško mesto v odboru za državno obrambo in dva pododbora, od katerih bo eden razpravljal tehnična vprašanja, to je vprašanja, ki so v zvezi z industrijo vojnega materiala, drugi odbor pa pa razpravljal politična vprašanja, ki so v neposredni zvezi z državno obrambo.

poroča, da bo ta odbor za državno obrambo imel tudi stalnega podpredsednika in dva pododbora, od katerih bo eden razpravljal tehnična vprašanja, to je vprašanja, ki so v zvezi z industrijo vojnega materiala, drugi odbor pa pa razpravljal politična vprašanja, ki so v neposredni zvezi z državno obrambo.

Španski kloštri, komunisti in pohorska akcija

Spanija je daleč, je ugotovil včerajšnji »Slovenec«, toda tako oddaljena pa vendar ni, da ne bi iznajdljivi gospodje iz Kopitarjeve ulice odkrili intimne, toda skrbno prikrivane zveze med španskimi pistolari in slovenski naprednjaki. Ti so svojo zvezzo sicer skrbno tajili, toda »Slovenec« je dokazal nad vsak dvomjasno: pirenejski pistolari in dinamitari prav za prav niso nič drugega nego slovenski naprednjaki, osobito tisti, ki so opasne pohorske verižnike. Most med obema strankama pa tvorijo marksisti, ki so zadnji čas »Slovenca« zapovedali vse zavrnjenosti. Vedno pa ni bilo tako. Včasih je dobro ločil socialne demokrate, krščanske socialce, narodne socialiste in komuniste, dasi so mu bili vsi štirje odtenki enako simpatični, dokler je v ljubljanskem mestnem svetu vladalo vzhodno bratstvo. Zdaj pa tega že dolgo ni več in »Slovenec« je mirne duše spreval vse nekdanje zavezničke in nasprotnike pod grozotni skupni imenovalec marksizma.

Po njegovem dosedanjem pisaju so bili pohorci brezpomembna peščica, nenadoma pa je moral spremeniti svoj luhkomisni nazor, kajti stvar je postala resna, ko je dognal, da imajo pohorci svoje prste vmes celo pri poizgonju španskih samostanov. Prav za prav: čisto dokazal tega je ni. Za sedaj pa tega je dognal še marksistični most od Pohorja do Pirenejev, ki pa dvoma, da bo našel dokaze za neposredno sodelovanje. Saj pa vse je vedenje, da se babi htijo, to na temelju teh dveh resnic mu ne bo težko dokazati, da je celo mehkiški Calles član pohorsko-marksistične zaročke.

Ker pa se tiče »žrtev črnega terorja«, ki so jih na Španskem osvobodili nekaj čez 30.000, kaj bi hodili tako daleč! Potlejitev nedavne februarjeve revolucije na Dunaju je morda prekoračila to število in »Slovenec« je tedaj plaskal junaštvu črne ekskekcije. Morda pa smo tudi s tem segli predalec —

Opozicija zapustila narodno skupščino

V znak protesta proti postopanju predsednika in proti načinu obravnavanja državnega proračuna

Beograd, 26. februarja. p. V nadaljevanju včerajšnje seje je narodni poslanec Nikola Preka v imenu opozicije prečital izjavo, da opozicija zaradi postopanja predsednika skupščine v znaku protesta zapustila dvorano. Vsi člani opozicije so nato zapustili dvorano, v kateri je ostalo le okrog 130 vladnih poslancev. Predsednik skupščine g. Cirić je po prečitanju raznih manjših poročil objavil, da se trgovinski zakon odstavi z dnevnega reda ter da bo skupščina na prihodnji seji pričela razpravljati o proračunu v skrajšanem postopku.

Današnja seja je bila sklicana za 10. uru dopoldne, pričela pa se je še po 12. Po prečitanju zapisnika, okrog katerega se je zopet razvila debata, je v imenu opozicije narodni poslanec dr. Pinterović prečital izjavo, da opozicija v takih okoliščinah ne more sodelovati v proračunski razpravi, ker ne bi mogla svobodno povedati svojega mnenja. Zato se bo za dobo proračunske razprave abstimirala in bo postila v dvorani le par poslanec v svrhu kontrole. Vsi člani opozicije so nato korporativno zapustili sejno dvorano, v kateri so ostali le poslanci vladne večine.

Zamora odstopi?

Zasedanje se je pričelo včeraj — Glavna razprava se vrši o poglobitvi medsebojnih trgovinskih odnosa

Madrid, 26. februarja. r. Vesti o skrajnji ostavki predsednika španske republike Zamore in predsednikom vlade Azano ni nobenih osebnih stikov. Azana predlagal spise, ki jih mora podpisati predsednik republike, samo potom posredovalce, nikdar pa ne osebno. Misli se, da je Azana sam kandidat za naslednika Zamore na predsedniškem mestu.

tudi dejstvo, da med predsednikom republike Zamore in predsednikom vlade Azano ni nobenih osebnih stikov. Azana predlagal spise, ki jih mora podpisati predsednik republike, samo potom posredovalce, nikdar pa ne osebno. Misli se, da je Azana sam kandidat za naslednika Zamore na predsedniškem mestu.

Gospodarski svet MA.

Izid volitev smatra za svoj osebni poraz in se namerava umakniti

Praga, 26. februarja. z. Včeraj je pričel zasedati gospodarski svet Male antante. Delo je porazdeljeno na posamezne komisije, ki obravnavajo trgovinsko-politična, prometna, tujško-prometna in parolovna vprašanja. V trgovinskom ministru so se včeraj pričeli razgovori med češkoslovaško in jugoslovansko delegacijo o poglobitvi medsebojnih trgovinskih odnosa, pri če-

mer so proučili dosedanje uspeha na tem polju in možnosti za povodenje medsebojne izmenjave blaga. O tem vprašanju se vrše danes razgovori med češkoslovaško in rumunsko delegacijo. Popoldne se bo sestal plenium gospodarskega sveta, da razpravlja o splošnih smernicah gospodarske politike Male antante v tekočem gospodarskem letu.

Občinske volitve

Ljubljana, 26. februarja. Občinska odbora občine Dob

Slovensko - nemški kulturni odnosi

Predavanje univ. prof. dr. J. Klemene na ljudski uni-
verzi v Ljubljani

Ljubljana, 26. februarja

Naša zgodovina je najtecenejše zvezana z nemško in če je že da se mimo, brez strasti ozremo na svoje razmerje do Nemcev ter da napravimo bilance. Lep prispevek k temu delu je bilo predavanje univ. prof. dr. J. Klemene na ljudski univerzi, v ponedeljek. Predaval je o slovensko-nemških kulturnih odnosih v srednjem veku. Če bi predavatelj hotel govoriti o kulturnih odnosih med nami in Nemci od začetka naše zgodovine, do najnovejše dobe, bi se moral omesti samo na naštetevanje gesel, ker bi bil predmet preobšten. Zato se je omesti samo na srednji vek, ki je v splošnem najmanj znan in ki tvori osnova za poznejši razvoj. Vendar je pa predavatelj vpletel še mnogo zanimivih misli, tičičih se na splošno našega kulturnega sožitja z Nemci, da je bilo predavanje v večem pogledu izredno zanimivo. Pojni o kulturnih odnosih Slovencev do Nemcev pri nas ne želi nejasni in predavanje bi že zaradi tega zaslužilo največji obisk. S tem večjim zanimanjem so pa predavanje poslušali vsi obiskovalci in je predavatelj zaslužil toplo odobravje. Iz predavanja povzemanjo glavne misli:

Skoraj dva desetletja po usodnem I. 1918, ko je prenehalo naše neprostovoljno tisočletno sožitje z Nemci, je dosežena dovolj razdalja, da lahko razsvetlimo svojo slovensko-nemško proteklost, to glevno točko našega narodnega življenja. Ako je bilanciran na naši strani negativna, na nemški pa pozitivna, nam ni treba še iskatи vzrok v, saj bi bil paradoxs, ako bi se nam godilo drugače pod nadavljo dedičev močnega rimskega imperija. Nemški narod je naše dežele zavojil z močjo orožja in si jih obdržal kot zavojevalce; nemško-slovenski odnos se torej reducira na to, da so Nemci dejali iz preoblike svoje kulture. Slovenci so pa prejemali do uničenja lastne individualnosti. Do konca svetovne vojne nismo imeli možnosti in ne energije, da postavimo čete svoje, lastne vrednosti dovolj jasno in luč sveta. Avstrijsko-slovenske dežele so bile na prvi pogled nemške, da je pa dihalna pod gospodruženim našem slovenska duša, tega ni priznala nemška znanost in ne opazil ostali svet. Ko so začeli Nemci pod devizo rasizma reorganizirati temelje svoje kulture v strogu duhu lastne bitnosti, je nastopil preokret. Toda kritično misleči človek ne more prezreti, da je prešlo stasom v nemško življenje neštehto nemških potez. Razvoj mora dovesti do večjega razumevanja tujih osobnosti tudi pri Nemcih od sedanjega razbeljenega nacionalizma kakor smo se tudi mi pričuli, da gledamo na slovensko nemške odnose po vojni mnogo drugače kakor pred njo.

Predavatelj je najprej orisal geografski položaj Slovencev v srednjem veku in politične razmere. Naši državni sosedji so bili na zahodu Bavari, ki so igrali eno najvažnejših vlog v zgodovini Čehov in južnih Slovanov. Ob naselitvi Slovencev so bili naši narodni mejasi romanizirani Retiji. Često se trdi da smo Slovenci za vso vijo kulturo na dolgu Nemcem, v resnici pa je romanski vpliv prvotnejši in do najnovejših dob trajajoč. Kmalu, ko so Slovenci prišli pod nemško oblast, so se začeli upirati nemštvu, ki sta ga predstavljala državna in cerkevna moč. Vendar odpr prenehajmo in se Slovenci predajo nemškemu vplivu tako, da se nazadnje ločijo od Nemcev le po jeziku in pravnem položaju. Vendar smo živeli v vsem srednjem veku kot slovenska pravna in kulturna edinica. V tretji dobi se pa začne porajati naša narodna zavest. Počasi se je ustvarila med nami in Nemci strnjena jezikovna meja. Ko bi se naši Slovenci zlili v enoten avstrijski narod nemške obeležje, se vzdruži reakcija, ki se je pokazala v ponovnih vstajah. Nasproti si stojita slovenski kmeti in nemška fevdalna gospoda.

Cimetelji, ki so oblikovali nemško slovenske kulture odnose, so bili: državna in cerkevna oblast s plemstvom kot izvršnim organom; meščanski živelji kolonisti na naših tleh — nemški jezik. — Pravni položaj naših prednikov v frankovski državi: Da so bili Slovenci tlačani od vsega začetka, dokazujejo sicer zgodovinske istine, toda upoštevati: moramo, da listine ne govore o svobodnjakih, ki jih je nedvomno bilo tudi precej na slovenski zemlji; Slovenci smo se priključili Bavarskem kot svobodna država z vsemi socijalnimi razlikami. Beseda selavus se ne more istovetiti z imenom Slovanov in je romanskega porekla. Slovenski in nemški pravni običaji so se prepletali na slovenskih tleh, kar dokazuje tudi to, da je ostal pri Slovencih ali pa ponemčen ozemlju še v 18. st. naš župan (Suppmann), to je upravitelj skupne zemlje (Zupe).

Slovenška zemlja je bila pravi Eldorado za pristno staro aristokracijo pa tudi za njene satelite. Domača plemstvo se je kmalu spojilo s tujim zaradi oportunitete. Aristokracija, ki je gojila literaturo, je tvorila le vase zadržen krog, nač človek ni imel od tega ničesar. Vendar pa najde dom med narodnimi pesnimi elemente viteške trubačanske poezije. Ljudstvo pa je tudi posnemalo viteške igre (Stehvanje) in ples (rajanje). V pusti cerkev so mnogotesti. Čeprav je cerkev utrdila nemško oblast nad Slovinci, vendar ji dolgovljemo svoj prvi jezikovni spomenik. Nas liturgični jezik kaže močen vpliv nemške cerkve na slovenstvo. — V začetku naše zgodovine so bile morda v naših trgovčih prve cerkev našega municipalnega življenja. Slovenci so se naselili v njihovi bližini.

V ustvariti urbane kulture ne pomenujmo Slovenci do najnovejše dobe nič. — Slovenci smo assimilirati precej kolonistov. Iz tega elementa se porajajo pozne voditelji in borce za slovensko zadove: Tavčar (ne Davčar!), Šuklje (rečno Šekle (Schicke)), Lampe, morda tudi Krek itd. Tudi marsikateremu vodilnim nemškim mož v Avstriji je pel v zibelki uspavanki slovenske mati, ali vsaj babica; ime največjega nemško avstrijskega pesnika je slovensko. Živahnjenjanje kulturnih dobrin je bilo zlasti na področju narodnih občajev in tradicij. Mi se radi ponašamo z avbami in drugimi grozotami nemške ma-

lomeščanske kulture kot z našim narodnim blagom, zato smo pa dali Nemcem, skočo, žensko obliko, ki jo je nosil Ulrik Lichtensteinski kot »gralja Venusa«, itd. Na skromni literaturi, ki je nastala na naši zemlji, Slovenci nemšmo deleža, v znosti smo pa dali Dunaju nekaj profesorjev.

Razvoj okrog l. 1500 je torej dosegel stopnjo: Na zemlji, ki so jo nekoč nasili Slovenci in Ledini, se je formirale nemško avstrijski narod, odgovarje bavarškega plemena; nemškega Avstrije ločijo od drugoga življa mnoge nekdajne vezi s slovenskim in romančkim življem. Vsa ta slovenska preteklost leži kakor breme na avstrijskem narodu. Na drugi strani se pa formira slovensko ljudstvo, tip alpskega Slovencev, tedaj izključno s kmetijskim obeležjem: skupni jezik, vera, pravni položaj, vrtovje nasproti gospodruženemu sloju temu ljudstvu vez. Brez plemstva, mestščinstva in z redko inteligenco nastopimo pot v novi vek.

Pesem sekire in lopat

Ker je na vidiku drugi del regulacije, podirajo ob Malem grabuu hraste in jelše

Ljubljana, 26. februarja

Mestni log je pokrajnjica zase, kajti več je kakor četr in čeprav spada pod mestno občino, ga vendar od velike meste inenitnosti loči Gradačica, pa tudi Mali grad, ben je meja. Onkrak Malega grabna je log, barje in Sibirija, na tej strani so pa že polnovredni Trnovčani in občani. O onih onkrak govore včasih nespodljivo, ker se ne branijo in jih nihče ne brani in ker so pristilni hoditi v mesto, na razne postaje naše pisane dobrodelnosti, kjer imajo ljudi zapisane in popisane, da jim dajejo ali ne dajejo... Toda na Mestni log ne gledejo od te strani oni, ki hodijo zdaj nabirat pomladno cvetje log in se predajat sladkemu čustvu. Sicer pa tudi takšnih nimno. Največ je otrok, ki nabirajo cvetje zaradi preljube šole, pa tudi zaradi preljube kruhka.

Blatni in slabe oblečeni so, bledi in morda tudi lačni, toda kdo bi vedno misil na glad! Ce bi prišel mrečan v Mestni log, eden izmed tistih, ki zna tako imenito reševati socialna vprašanja v besedah in na papirju (najraje seveda po tuji vzorih), bi nedvomno raje slišal v pesmi sekir, ki zdaj odmeva v Mestnem logu, in raje vidi v cvetočih travnikih samo čisto pozicijo, kakor drugač v barake bi se mu zdele romantične, otroci, ki bredojo blato ter trgajo cvetje, srečni, blagoval bi stanovalec nemavade stanovanjske kolonije in navduševal se bi, ker je toliko delavcev srečnih, da so zaposleni pri regulaciji Malega grabna.

Cesta dveh cesarjev je zdaj tako blatna, da je dovoj blata za dva cesarja. Ob bivši mestni meji opozarja uradno napis voznike, naj ne vložijo po hodnikih. Napis je zelo duhovit, ker hodnikov nikjer ni nekaj kilometrov v bližini. Na koncu slavne ceste je še slavnješki paviljon dveh cesarjev. Od slave je ostalo mnogo: okna razbita, v paviljonu leže tunje, raztrgan sandali, razbita okenska krila, razbito

steklo... Prejšnja leta je v paviljonu staloval siromak, zdaj pa se niti misli ne počutičjo več dobro v njem. Vse to spada k povezji Mestnega loga. V bližini Sibirije stoji tik ob Malem grabuu koiba, kakrsne bi ne našli nitri v Abesiniji. Menda ima 2 m² »zazidane ploskev«. K sreči pri nas ni močnejšega vetrarja, sicer bi odnesel kolibico. Tik ob vrati ima tudi svojo »viško« pes čuvaj, ki straži hišno posest. Napis: »Pozor! Hud pes!« dopoljuje idilo kakor pri imenitnih meščanskih hišah. Tudi v Mestnem logu niso brez kulturnih tradicij, ki se z njimi ponašate v mestu.

Ob vijugasti strugi Malega grabna podirajo zdaj hraste in jelše, ker je na vidiku tudi drugi del regulacije Malega grabna. Kmetom pomagajo sekati tudi nekateri kolonisti stanovanjske kolonije, da si prislužijo malo drva. Tudi v Mestnem logu niso drva zastonji in nekateri so jo že skupili, ko so nabirali dračje. Zato pa Sibirijski hodnik prsi k vtrivo na mestni socialni urad. Nekaj dobe, vse drugo je pa v božjih rokah. Morda jim kdo zavida, ker si zdaj služijo drva in ker so zaposleni (odnosno so bili) pri regulaciji Malega grabna? Vendar ne smete misiliti, da delajo v Mestnem logu marsovskie prekope ali da grade piramide. Zdaj je zaposlenih samo še 30 delavcev. Prva etapa regulacije bo kmalu končana, zato so morali odpustiti že polovico delavcev. Regulirane je 600 m struge. Odobrene je že regulacije drugega dela, toda denarja še ni in nihče ne more povedati, kdaj ga bodo dobili. Upajo pa, da bo vpranje denarja rešeno, preden bo povsem končana regulacija v prvem delu. Nameravajo tudi regulirati ves Mali graben v mestnem pomernju. Za to bo pa treba najeti kredit, kjer sredstva bednostnega sklada so pre-skromna. Dela vodi terenska sekacija za regulacijo Ljubljance z režijskem odborom.

Cesta dveh cesarjev je zdaj tako blatna, da je dovoj blata za dva cesarja. Ob bivši mestni meji opozarja uradno napis voznike, naj ne vložijo po hodnikih. Napis je zelo duhovit, ker hodnikov nikjer ni nekaj kilometrov v bližini. Na koncu slavne ceste je še slavnješki paviljon dveh cesarjev. Od slave je ostalo mnogo: okna razbita, v paviljonu leže tunje, raztrgan sandali, razbita okenska krila, razbito

Odkod vzeti denar za bolnico?

Ljubljana, 26. februarja

K temu vprašanju je priobčil g. dr. Minko Černič v »Jutru« zelo umesten članek ter je gotovo tisočem govoril iz srca. Skandal je za mesto in za vse, če vladajo takšne razmere v ljubljanskih bolnicah ter je skrajni čas, da se takoč nekaj ukrene. S samimi razmotrivanji ne pridevemo nikamor in prav sram nas mora biti pred kulturnim svetom. Toda danes so blagajne prazne. Banovina je povlašča proračun za 5 milijonov, toliko bo morda znašal tudi primanjkljaj mestne občine. Kje torej vzeti denar, ko so davki že tako narašli, da ogražajo eksistence posameznikov in ko propadajo trgovina in obrt?

Ali bi se ne dalo na kak drug način priti do denarja? Menim, da se da to dosegni načisto enostaven način brez povajanja davčkov in tudi državno blagajna ne bo pri tem trpel. Menda ne bo nihče oporekal, če navedem tu kot primer nekdajno Avstrijo, ki je poleg razredne loterije imela še vsako leto 2 krat državno loterijo za dobrodelne namene. Ali bi ne bilo to najenostavnnejše, če mesto ali banovina izpoljuje pri finančnem ministristvu dovoljenje za izdajo sreček v svrhu zgraditve prepotrebne bolnice? To bi države nič ne stalo, tudi razredna loterija bi najbrž ne bila oškodovana. Denar bi se zbral v najkrajšem času. Srečke bi morda bile po Dn 10—10. Mihalon sreč znesi Din 10 milijonov. Ce se za dobitke in stroške določi 50%, bi imeli v par mesecih 5 milijonov. Ne bi težko spraviti sreček v najkrajšem času v denar. Morda je načrt preoptištih, toda o tem se da razgovarjati. Nikakor se ne sme odišati. Gre le zato, če je pri merodajnih činiteljih dobra volja. Tega vprašanja nikar ne smemo reševati po vzoru regulacije Ljubljance, katero reguliramo že 20 let, pa še ne vemo, kdaj bo regulirana. Kako že pravi pregovor: Dvakrat da, kdor hitro da. Torej ne po sistemu »ime vremena«. Tistim na, ki pravijo, naj se bolnica namesti v nekdanji šentpeterski vojašnici, ki še za zapore ni došlo vredna, pa svetujem, naj si v tej vojašnici najamejo mesečne sobe. — To bi še za Abesinijo ne bilo primerno in takih prostorov za bolnico bi se še Abesinci zramovali. To je nazadnje največje vrste. Po pravilom mnenju dr. Černiča pa si mora mesto ali banovina zasigurati pri-

merne parcele, da ne bo prepozno. Tako je menda tudi ljubljanska občina že zamudila nakup najpripravnejših prostorov za novo magistratno poslopje, za zgradbo, na katero bo vendar treba v kratkem misli.

J. Ž.

Učiteljsko zborovanje

Ljubljana, 25. februarja

Pred kratkim je zborovalo sreško društvo JUU Ljubljana, okolica zahodni del. Zborovanje je bilo prav za prav izredni občni zbor, za katerega je vladalo med učiteljstvom veliko zanimanje. Navzočih je bilo nad 84% članov. Po uvodnih formalnostih je podpredsednik društva g. Stanko Vrhovec prešel na počastitev spominske učiteljskega delavca pokojnega g. Antonia Hrena, ki je daroval vse svoje življenje za povzdigno učiteljskega stanu. Povabil je učiteljstvo, da je počastilo njegov spomin. Sledilo je situacijsko poročilo. Med drugim je podpredsednik omenil, da predsednik društva g. Mikluk Zdravko zarađa nameravane vpkopljite podal ostavko na svoje mesto, na kar je upravni odbor sklical izredni občni zbor, na katerem se izvoli nov predsednik društva. Na predlog g. Vrhovca je društvo soglasno izreklo zahvalo in priznanje počitovanemu predsedniku g. Mikluku za njegovo nesobično delovanje.

G. Lenarčič Ana je kot tajnica društva med drugim je omenjala, da je »Učiteljski dom« v Ljubljani zaposlil društvo za posloj po zmernih obrestih. Zbor je odobril odborov predlog in votiral v ta namen 1000.— Din bezobrestnega posojila pri pristop društva k zadruži z deležem 100.— Din in vpisimo 10.— Din. Poročilo se je nanašalo na znano gonjo proti »Našemu rodovu«, na redakcijski odbor za sestavo čitank, nato, da ni primerno, da še učiteljstvo postedovanja pri poslancih in strankah za svoje osebne težnje; prav tako pa se naj ne nadleguje s prošnjimi vodstvo organizacije JUU v Beogradu. Tajnica je poročala še o poslovniku za stanovska častna razodosti, o podpisovanju stanovskega tisku z rednim plačevanjem načinom in pridobivanjem novih naročnikov, o gospodarskem odseku, o snovjanju odborov za učiteljske zadeve pri raznih društvih. Razpravljalo se je tudi o namestitvah učiteljev, slednji pa je se izrekla zahvala predsedniku JUU g. Ivanu Dimniku za njegovo nesobično delovanje za pravice učiteljskega stanu.

Po blagajniškem poročilu so se vrstile volite. Za predsednika je bil izvoljen g. Stanko Vrhovec, šolski upravitelj na Logu. V stanovko častno razodosti so bili izvoljeni z vodnikom kot sodnika g. Lovše Anton in g. Svetec Ljudevit in g. Skerle Josip. Za predsednike je dočolil zbor g. Trpina Josipa, Faturja Josipa in g. Zakrajščka Albinu. Za tajnico razodosti Zupančič Natana, njen namestnik pa g. Podobnik Pavl.

Po volitvah je g. Vrhovec poročal o učiteljskih gospodarskih ustanovah in dal na glasovanje odborov sklep, ki se glasi: »Odsek se bodo na zborovanih obravnavali same tisti predlogi, ki jih bodo izrečli člani pismeno odboru tako pravočasno, da jih bo mogel odbor proučiti na svoji seji. Proti temu predlogu je govoril g. Grašč, vendar pa je zbor izglasoval odborov predlog z devetdesetino večino.«

G. Šmajda je vzobujal učiteljevo, naj pristopi k stanovskim gospodarskim ustanovam, docim je g. Starnar vabil tovariše, da naj na vse načine podpirajo pomladek Rdečega križa.

ZOČNI KINO SOKOLSKI DOM v SISKI (Telefon 33-87)

Lucie Englich, Theo Lingen, Adele Sandrock v sijajni komediji

Prava ljubezen — slab denar

Druga javna produkcija konservatorija

Ravnateljstvo konservatorija pripravlja štiri jubilejne produkcije

Ljubljana, 26. februarja.

Pod naslovom »Angleška glasba« je državni konservatorij priredil v ponedeljek zvečer v Filharmoniji svojo drugo letosnjo javno produkcijo. Kako veliko zanimanje vlaže pri naši publiki za konservatorijske produkcije, je pokazala iznova skoro do zadnjega prostora zasedena Filharmonija. Zelo hvalevredno vzgojno in informativno delo opravlja konservatorij s tem, da nas seznanja poslužuje se sredstvem, ki so mu na razpolago, z glasbeno umetnostjo raznih narodov na ta način, da nam v zaokroženih produkcijah nudi vsaj bezen hišičev pregled glasbenega umetniškega ustvarjanja in del najmarkantnejših komponistov same enega naroda. Prva predstava te vrste je obsegala glasbo Francozov, tokrat pa je prišla do besede angleške glasba.

Resnična je bila trditev ravnatelja konservarija g. Julija Betetta, da je pri nas, a ne samo pri nas, razširjeno mnenje, da se Angleži ne bavijo tako intenzivno z muzikoi, kakor drugi kulturni narodi, ker gledamo nanje po večini le kot na trecne, suboparne, realne ljudi, ki imajo vse družačne skrbi, kator pa je gojitev glasbe. V svoji jedrnati in preglednih besedi je g. Betetto razgrnil pred nami slavno preteklost angleškega glasbenega ustvarjanja ter nam predstavljal najprominentnejše glasbene tvorce od Henryja Purcella (1659—1695) preko Henryja Bishopa (1786—1855) do Edwarda Elgarja (1857—1934) in sodobnikov Vaughana Williamsa in Francka Bridgea. Pri zelo zanimivi produkciji so poleg ravnatelja g. Betetta sodelovali gojenici konservatorija g. Stefanija Fratnika iz V. letnika sr. šole, učenca prof. Franca Župevcu, gđenca Korenčanega Štefka, absolventa konservatorija, gojenca prof. Wande Wistinghausove, g. Reinhold Galatia (klavir), gojenec prof. Janka Ravnika ter orkester konservatorija pomnožen z orkestrom Orkestralnega društva Glasbene Matice, pod vodstvom prof. L. M. Škeranca.

Purcell je bil vzgojen v strogi šoli stare

umetnosti. V njem je živa stara angleška radost do petja, jedrnata srčna topila, melopis in zdirava v narodu zakoreninjena melodika. Še pred Scariattijem je našel spremljani recitativ obogačen z arioznimi potezami. Iz njegovega izredno bogatega glasbenega zaklada smo sišli »Suto za godalni orkester« v treh kratkih a karakterističnih stavkih, arijo »Kako naj premagam ljubezen?« in kantato »Od cest, kjer bog ljubezni kraljuje.« Prvo je peela Fratnikova, drugo Korenčanova, obe pa zanosno in dovršeno lepo. Fratnikova nam je podala tudi Bishopovo pesem »Ukazi le.« Predhodni angleški moderne je Elgar, čigar dva oratorija »Sanje Geroncija« in »Apostoli« očitujeta krepak naslon na največjega »angleškega« komponista Händla. Slišali smo njegovo »Serendado op. 20« za godalni orkester. Zlasti »Larghetto« nam je pokazal veliko dramatično silo komponista. Močno učinkovita in vsled svoje samonikle instrumentacije, krepke in originalne harmonike in ritmičke velenzanimanje je bila »Fantazija na temo Thomasa Tallisa« najmočnejšega in najbolj uvaževanega angleškega glasbenika sodobnika Williamsa. Zelo hvaležni bi bili Ljubljanski filharmoniji, ako nam bi odkrila Williamsa v kateri izmed njegovih tako hvaljenih simfonij. Spored je zaključila »Suta za godalni orkester« še mlajšega, k Francozom in k impresionizmu nagibajočega Bridgea v štirih čvrsto zgrajenih stavkih. Godalni orkester je pod taktriko L. M. Škeranca tudi tokrat izvršil lepo, dovolj težavno, a zato tem bolj zaslubo delo.

Dne 1. aprila pa bo minilo 10 let odkar je bil podržavljen konservatorij Glasbene Matice. V proslavi tega izrednega in za razvoj našega glasbenega življenja tako važnega dogodka, bo priredilo ravnateljstvo konservatorija majhnika meseca štiri jubilejne produkcije, na katere našo javnost, ki ji mora biti ta najvišji naš glasbeni zavod posebno pri srcu, že sedaj opozarjam. —

ni toreki najslavesnejše. Kurent je celo naše božanstvo in Slovenski smo v svojem elementu le, ko gojemo in vezujemo, odnosno si privezujemo duše. To je zdrava narodna tradicija, da imamo toliko smisla za dobroto tega sveta, zato ni čuda, da smo po naravi liriki. Najgloblja lirična občutja so nas navdajala seveda včeras. Kar se pa tiče ledu, ki bi ga moral narediti Matija, je vse objasnjeno, saj Matije letos sploh ni bil v našo deželo, ker smo ga po-

tegnili za nos, da ni mogel vedeti, kateri dan je njegov.

Za današnji dan bi morali napisati nekaj nepopisno žalostnega, kakor se je včeraj časopis trudilo, da bi bilo čim bolj smesno. Od smeha do solz, pri nas res ni posebno daleč, zlasti ob koncu meseca. Najbolj žalostno pa je, če povemo, da ljudje niso niti bolj pametni tudi na pepelnico, kakor na pustni torek, samo teka nimo (nekateri) takšnega kakor včeraj.

prej zadavil svojo žrtev z rokami, potem ji je pa zadrgnil okrog vrata nogavico. Vse kaže, da je hotel truplo scagliati, da bi tako zabrisal sledove svojega zločina. Tega pa ni mogel storiti, ker delo v pekarjih na nedelji počiva. Oba umora Cerny odkrito priznava in prosi, naj ga obsojijo na smrt, ker ga življenje itak ne veseli.

Iz Maribora

Kralj boter 15. otroku s Kozjaka. V nedeljo se imeli Pri Sv. Krizu nad Mariborom lepo svečanost. Krstili so 15. otroka in devetega sina posestnika Hrastnika. Boter je bil sam kralj. Nj. Vel. Peter II., ki ga je zastopal poveljnik 45. pešpolka polkovnik g. M. Božović. Po svečanem krstu je bil novorojenček obdarovan z dragocenimi darili, ki so prišla zanj iz dvorne pisarne.

— »Ples v Savoju« za red A. V četrtek po 20. uri nadaljnja repriza najboljše letosnje operete »Ples v Savoju«. Predstava je za red A.

Zanimiva občinska seja bo III. redna seja mariborskog mestnega sveta, ki bo v petek, 28. t. m. Poleg mnogih drugih komunalnih zadev so na dnevnem redu tudi razprava o radio relejni postaji v Mariboru in izvilitve zadnjevne odbora, razprava o uporabi mariborskog gradu, o regulaciji Strossmayerjeve ulice, ureditvi starega mostišča v Dravski ulici, o zamenjavi vojašnic in mnogih personalnih zadevah.

— Denarnica s 1850 dinarji je v nedeljo ponoriči igrinila usnjarskemu pomočniku Stefanu Sandaru iz Židovske ulice. Policija zasleduje drznega žeparja.

— Strašno dejanje ljubosumneža. Pri Sv. Krizu pri Prevaljah je prišlo včeraj do strahovitega dejanja. Tamkajšnji posestnik Peter Masirčič je zatalj svojo ženo Josefinov v objemu njene ljubčke Francine Kredla. V navalu ljubosumja je pograbil nož in v trenutku zakljal svojo ženo ter ljubimca, nato pa se je hotel sam soditi. Takojšnja Pomoč je Masirčiu rešila življenje, dočim sta njegova žena in njen ljubček mrtvi.

— Davčne vesti. Dne 15. februarja t. l. je potekel skrajni rok za plačilo prvega četrtletnega obroka zgradarine, pridobitne, davka na poslovni promet in luksuz, rentuine, davka na neozenjene, družbenega davka in vojnike, nadalje uslužbenškega davka z izrednim doprinosom in izrednim doprinosom in izredno davčino za bednostni fond za mesec januar 1936. Vsi davčni obvezniki, ki so zaostali s plačilom teh in že vseh poprej v plačilo zapadlih davkov in taks, se opominjajo, da jih plačajo v 8 dneh, sicer se bo uvedla prisilna izterjava.

— V zadnjem trenutku rešena. V Čadramskih vasi pri Poljčanah so orožniki prijeli 26-letnega pekovskega pomočnika Francu M., ki je nameraval izvršiti nad esterjavjo ženo A. S. gnušen zločin. Ko je prišel ponujat pecivo in videl, da je žena sama doma, je navajil nanjo ter ji hotel storiti silo. V zadnjem hipu, ko se bo bilo ženine moči, ki se je obupno branila po hotnici, že pri kraju, je prisel domov njen mož ter jo rešil. Pohotnež je dejanje Priznal.

— Nerazumljivo dejanje. Iz proračuna mariborske meste občine za leto 1936-37 posnemamo, da je sedanja občinska uprava namenila za oleplavo mesta 40.000 dinarjev manj, kakor prejšnja uprava pod županom g. dr. Lipoldom, ki mu je bila skrb za provinčni oleplav Maribora posebno pri sreči, ker se je zavedel kolike važnosti je to. Nerazumljivo je, zakaj je treba tokrat manj skrbeti za mesto. Ali je morda v tem priznanje prejšnji občinski upravi, ali pa...

— Z milna je padel 71 letni prevžitkar Franc Volmajer od Sv. Duha na Ostrom vrhu ter si zlomil desno roko in presekal palec. Zdravi se v tukajšnji bolnici.

— Rezervnim čašnikom. Vse v Mariboru bivajoče rezervne čašnike obveščamo na obvezno predavanje, ki se vrši v dvorani bivšega kina »Apollo« (judska univerza) ob 20. uri v četrtek, 27. m. Nujno zadržati gg. rez. čašniki morajo poslati svoja opravčila neposredno komandanu mariborskog voj. okrožja.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo že za pol stoletja!

Od prestopnega dne do pepelnice

Zakaj je bil potreben prestopni dan — Pustnemu torku kriza ne more do živega

Ljubljana, 26. februarja

predpust prekratki vsem, ne le devicam. Ne zavajamo svetohiško oči, češ, da je bil letosni pedpost tako neizhansk žalosten in da je bil pust dvakrat pust! Težko se res obrani sentimentalnosti ob spoznaju, da je bilo letos tako malo oficijelnih »maškar«, vendar moramo pomisliti, da so še bolj žalostni oni, ki so praznovali največji praznik v letu na vseh prireditvah v nedeljo in druge predpustne dni — zdaj je pa vsega konec. Ljubljana je morda danes podobna dolini solz prejšnje dne pa je bila bolj-dolini narcev ali »maškar« (da se ne zamerimo, kajti maškara je častno ime, dočim tisti, ki najbolj nore, nočejo biti noreci). Pustnemu torku kriza ne more do živega tisti pa, ki bi lahko govorili o krizi, itak ne godujejo na pustni dan. Kdo bi torej ne bil srečen, da je vsaj v tem pogledu ostalo vse pri starem, čeprav se gode po svetu največje strahote?

Zaradi prestopnega dne, pusta in Matije so nam pa vseeno zmešali računi. Ko smo hoteli praznovati Matijo in smo pričakovali sneg, smo razočarani opazili v stenskih koledarjih, da je bil v ponedeljek prestopni dan. Matija se mu je pa moral umakniti in an dan. Toda zadeva je bila še tem bolj komplikirana, ker je Matija v praktiki klub vsemu 24. februarja. Naši Matički so hoteli to čim bolj izrabiti ter so dva dni vezovali. Oni pa, ki so krčeni na druge svetnike, so vseeno godovali 25. kajti že od njega dni pri nas s'avimo pust-

ceprav se sliši to malo verjetno. Je Roald Amundsen doživel svojo prvo pustolovščino v svoji domovini, Norveški, berovali v nekem angleškem listu. Nevarna putolovščina ga je presenetila skoraj še v otroških letih. Ni mu bilo še 14 let, ko je prišel na razmeroma lahkki smučarski tur v veliko nevarnost, da je komaj ušel smrtni. V norveški prestolici izhajajoči listi so priobčili nedavno po doslej še neznanih podatkih zanimivo poročilo o tem razburljivem Amundsonovem doživljaju. Roald Amundsen in njegov brat Leo sta se odpeljala v januarju 1886 po železnicu v Kongsgberg, ob koder sta hotela s smučami preko Hardangerja v Bidden. Oba sta bila izborno opremljena. S seboj sta imela tla-komere, toplose, kompase, zemljevide in zalogo živil, da sta bila dobro preskrbljena tudi za daljšo turo.

Cez pet dni, 9. januarja, ju je presenetil silen snežni metež. 12. januarja sta prenočila v dvorcu Mogen in njegov lastnik je mladima smučarjem točno pojasnil, kajti predeta v Hardanger. Židane volje sta zapustila gostoljubni dvorec in krenila naprej. Toda že popoldne sta zašla v gosto meglo tako, da nista mogla nadaljevati, ti poti. Prenci sta morala v pastirske koci. Naslednjega dne je kazal toplomer 29 stopinj mraza. Kmalu je prihruenal strašen snežni metež, toda pogumno brata sta nadaljevala svojo pot. Snežni metež je bil vedno hujši in ker nista našla nobene koci, sta prenočila kar na snegu v spalnih vrečah. Drugi dan sta pot nadaljevala in 13 ur sta hodila brez počitka. Nenkrat pa sta opazila, da sta zgrešili sicer navzlič zemljevidom in kompasom. Ze to je bila velika nevarnost, toda pridružila se ji je še nenadna izprenembra vremena, nevarnejša od strepenega mrazca. Sneg je začel kopneti, tako da na smučih nista mogla naprej. Leo Amundsen je padel in več metrov globoko snežno jamo, toda k sreči se ni pobil.

V mokrem snegu sta brata vsa izčrpala nadaljevala pot. Kmalu sta zgubila vsako orientacijo, pa tudi na čas se nista več zmerali. Vendar pa sta opazila, da sta zgrešili sicer navzlič zemljevidom in kompasom. Strašne nevarnosti sta se zavedila še, ko sta opazila, da jima že primanjkuje hrane. Po silnih naporih, ko sta bila že takto izčrpana, da sta se komaj še vlekli naprej, sta slednjič zagledala pred seboj dolino. Komaj sta bila še toliko pri-

Metuji pa so nosijo v lasih. temveč v gumbicah. Lastniki kentske farme ima agente po vsem svetu in ti mu posiljajo najrazličnejše metulje. Najpričutnejši okrasek k večnemu obleku je krasni metulj smaragdno modre barve z modrim telesom, doma iz amazonskih gozdov. Z otoka Madagaskara je doma eksotičen metulj krasne bronaste črne in ostro zeleno barve. Morto Abonis se imenuje modrozeleni brazilijski metulj, ki ga elegantne dame tudi rade nosijo v lasih.

Metuji pa so nosijo samo v lasih. temveč v gumbicah. Lastniki kentske farme ima agente po vsem svetu in ti mu posiljajo najrazličnejše metulje. Najpričutnejši okrasek k večnemu obleku je krasni metulj smaragdno modre barve z modrim telesom, doma iz amazonskih gozdov. Z otoka Madagaskara je doma eksotičen metulj krasne bronaste črne in ostro zeleno barve. Morto Abonis se imenuje modrozeleni brazilijski metulj, ki ga elegantne dame tudi rade nosijo v lasih.

Epileptik zadušil vlačugo

Pribivalstvo Mlade Boleslave na Češko-slovaškem je razburil v nedeljo zločin epileptika Antonina Černega, zaposlenega v pekarni Josipa Štastnega. Zjutraj je bila sobica Černega vse polna dima, na tleh je ležalo triplje mladega dekleta. Tako je bilo jasno, da gre za umor in da je morelec Černy. Orožniki so ga slučajno ustavili na kolodvoru, ker se jim je zdel sumljiv. Na vprašanje, zakaj je tako razburjen, je odpovedal, da je 26. januarja umoril vlačugo Flodermanovo in da hoče umoriti še ravnatelje neke banke, o katerem je imel fiksno idejo, da je pripravil njegovega gospodarja ob hišo. Hiša Štastnega je bila namreč nedavno prodana na dražbi in kupila jo je podružnica neke banke, ki je imela pri peku največ terjatev.

Orožniki so ga uklenili in pustili na kolodvor, sami pa so odšli v pekarno, kjer so sponzali v umorjeni 27letni vlačugo Ano Vavrikovo. Umorjena je bila na isti način kakor Flodermanova. Černy je naj-

in kozavi obraz mu je zahila rdeča. Sam je hitel v predsobo, da bi sprejel dekleta.

— Hvala bogu, da vas vidim zdravega, gospod Flips. Vsi listi pišejo, da ste bili včeraj ranjeni, ko je vas napadel tolojov. In tako sem mislila, da vas moram posetiti... ker morda potrebujete človeka, ki bi skrbel za vas... Dejala je, da je skrbel za vas... ali pa...

— Vaš mati je nabolsa in najpomembnejša žena na svetu, gospodična Dorothy. Moja rana ni tako težka, odnesel sem samo prasko, krogla mi je samo malo obilala desno, v enem tednu bo praska zaceljena. Vendar sem vam pa od srca hvaljujem za poset, ki mi je v dokaz, da je na svetu vsaj en človek, ki misli name, na zapatčeno strašilo.

— Tako ne smete govoriti. — Dorothy je v zadregi povesila svojo kodrasto glavico in po krakem molku je nadaljevala: Toda nekaj mi morate obljubiti, gospod Flips. V novinah, kjer je ta napad opisan zelo podrobno, je tudi rečeno, da ste takoj po strelji skočili k napadalcu. Tega ne smete nikoli več storiti, gospod Flips. Kaj pa če bi bil samo hmlil, da se je onesvestil, da je ranjen ali mrtvev? Kaj pa če bi vas hotel s tem samo privabiti k sebi?

ali šest kilogramov težko svinčeno kroglo.

— Ste že kdaj slišali, gospod Flips, da je vprašal Flips drugega detektiva amaterja Vitruvia, — da so na svetu ljudje, ki zavljajo svoje rože s trdim svincem namenu s pošteno mokro vodo?

— Ne. Čemu bi pa to delali, seržant?

— To je najmočnejša pridobitev na polju vrtmarstva, sistem Huitzilo, ki mu je namerilo razbiti glave policijskim seržantom, ker postajajo nadležni.

Flips je vprašajoče pogledal Flipsa in zmagal z glavo. Menda se je